

ОБРАЗАЦ ЗА ПИСАЊЕ ИЗВЕШТАЈА О ОЦЕНИ МАГИСТАРСКЕ ТЕЗЕ

Наслов тезе: Однос између перципираних стилова родитељства и неких
карактеристика личности адолесцената

Кандидат: Јелена Опсеница

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ
<p>1. Датум и орган који је именовано комисију Наставно-научно веће Филозофског факултета у Новом Саду на својој седници одржаној 15.09.2009.године</p> <p>2. Састав комисије са назнаком имена и презимена сваког члана, звања, назива уже научне области за коју је изабран у звање, датума избора у звање и назив факултета, установе у којој је члан комисије запослен:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Др Нила Капор-Стануловић, ред. проф. за ужу научну област Психологија, Универзитет у Новом Пазару2. Др Марија Зотовић, ванр. проф. за ужу научну област Психологија, Филозофски факултет Нови Сад3. Др Татјана Стефановић-Станојевић, ванр. проф. за ужу научну област Психологија, Филозофски факултет, Ниш
II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ
<ol style="list-style-type: none">1. Име, име једног родитеља, презиме: Јелена Јован Опсеница2. Датум рођења, општина, Република: 14.11.1976, Ниш, Србија3. Година уписа на магистарске студије, смер/усмерење Магистарске студије уписала 2000-те, смер Развојна психологија. Положила је све испите са просечном оценом 9,8.
III НАСЛОВ МАГИСТАРСКЕ ТЕЗЕ:
Однос између перципираних стилова родитељства и неких карактеристика личности адолесцената
IV ПРЕГЛЕД МАГИСТАРСКЕ ТЕЗЕ:
Навести кратак садржај са назнаком броја страна поглавља, слика, шема, графикона и сл.
Магистарска теза је урађена на 135 страна (153 са прилозима), подељена је на Теоријски део (11-61), Методолошки део (62-72), Резултате (73-112) и Дискусију (113-135). Наведене су 53 рефернице у списку коришћене литературе. Рад садржи 4 графика и 65 табела.
Теоријски део: У теоријском делу магистарске тезе детаљно су приказана схватања о пореклу и природи психолошке везаности родитеља и детета, као и о стиливима родитељства. Дата су исцрпна објашњења о томе шта је перципирани стил родитељства, како се мери и колико се поверења може имати у те мере. Посебна пажња усмерена је на исходе које одређени стил родитељства може имати

по личност детета, како оне који се теоријски очекују, тако и оне који су емпиријски потврђени.

Савремена истраживања су претежно усмерена ка испитивању негативних и патолошких исхода по развој личности, у односу на одређени родитељски стил. Истраживање које је конципирала кандидаткиња има за циљ утврђивање повезаности перципираних родитељских стилова и карактеристика личности које могу бити како позитивне, тако и негативне, а значајне су успешно функционисање особе у средини (одабрани су перфекционизам, самокритичност и самопоштовање). У испитивање су укључене евентуалне узрастне разлике у тој повезаности. У теоријском делу представљени су и поменуте карактеристике личности, као и њихова могућа веза са стиливима родитељства; а дати су и основни подаци за период адолесценције, којем припадају испитаници.

У делу о методологији истраживања кандидаткиња образлаже основне проблеме у односу на које је конципирано истраживање. С обзиром на снажну теоријску утемељеност истраживања, кандидаткиња није имала проблема да доследно изведе и јасно дефинише хипотезе и варијабле истраживања.

Истраживање је спроведено на пригодном узорку од 466 испитаника различитог узраста (њих 235 спада и средњу, а 231 у касну адолесценцију). Узорак је састављен од приближно истог броја девојака и младића. У истраживању су примењени мерни инструменти у складу са одабраним теоријским оквиром и постављеним проблемом, и који су задовољавајућих мерних карактеристика. Резултати су јасно изнесени и приказани на 65 табела.

Кориштена је одговарајућа статистичка методологија.
Дискусија је концизна, следи постављене циљеве истраживања.

ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА МАГИСТАРСКЕ ТЕЗЕ:

Теоријски део тезе писан је темељно, са критичким освртом и добром структуром изнетих идеја и чињеница.

Резултати су приказани редоследом постављених циљева истраживања, прегледно изнети, приказани на 65 табела и са одговарајућим коментарима.

Приказана дискусија је свеобухватна, адекватно интегрисана, и следи постављене циљеве и проблеме истраживања. У дискусији кандидаткиња повезује резултате свог истраживања са до сада познатим налазима у овој области.

Посебну вредност представља коментарисање, односно интерпретација, нађених стилова родитељства и њихове повезаности са испитиваним карактеристикама личности.

VI ЗАКЉУЧЦИ ОДНОСНО РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА

Циљеви рада на основу којих је спроведено истраживање су испуњени. Добијени су резултати који говоре о перципираним родитељским стиловима адолесцената, о повезаности тих стилова са испитиваним карактеристикама личности и о неким разликама у односу на узраст. Конкретно, најважнији резултати истраживања су следећи:

- Генерално, адолесценти сматрају да мајке значајно више негују, али и значајно више презаштићују, у односу на очеве;
- У каноничкој корелационој анализи као првоизоловани фактор највише пута се јављала констелација родитељског понашања која се недвосмислено може препознати као топло-попустљиви стил родитељства, који се у литератури означава као оптималан. Са њим су доследно повезане ниска *Родитељска критика* и непостојање тенденције ка негативној евалуацији себе у односу на друге. Више *Глобално самопоштовање*, које се очекује уз овај стил, јавља се само код једне узрасне групе (IV разред средње школе);
- Када узорак постане селекциониран (узет из студентске популације) поменути фактор се мења и добија нешто већи нагласак на *Презаштићивању*, него на *Нези*, па кандидаткиња на основу овог и касијих резултата закључује да процене стилова родитељства нису независне у односу на узраст испитаника и/или у односу на „врсту“ популације на којој се истражује (средњошколци као релативно неселекционирани узорак, у односу на студенате);
- Следећи стил родитеља који се јавља на целом узорку и у две узрасне групе је хладно-попустљиви, односно неангажовано родитељство. Са тим стилем је повезано изразито одсуство очекивања родитеља у погледу постигнућа детета и прати га изразито ниско *Глобално самопоштовање* адолесцената.
- Топло-ограничавајући стил, који се такође помиње у литератури као варијанта у одгајању деце, изолован је само једанпут (код студената четврте године студија);
- Хладно-ограничавајући стил се, на овом узорку, евентуално може препознати код најстарије узрасне групе, али „раздвојен“ на оба родитеља (мајка је хладна, а отац ограничавајући).

VII ОЦЕНА НАЧИНА ПРИКАЗА И ТУМАЧЕЊА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА

Истраживање је спроведено по стандардима психолошких истраживања на адекватном узорку, варијабле су адекватно операционализоване, примењена је одговарајућа статистичка обрада и резултати су адекватно интерпретирани, тако да су добијени резултати научно валидни и уверљиви.

Резултати истраживања су приказани прегледно и исцрпно уз помоћ одговарајућег броја табела и уз детаљна тумачења. Наведена литература је савремена и везана за истраживачку проблематику.

VIII КОНАЧНА ОЦЕНА МАГИСТАРСКЕ ТЕЗЕ

1. Магистарска теза је урађена у складу са образложењем наведеним у пријави тезе.
2. Теза садржи све битне елементе и у оквиру теоријског и у оквиру емпиријског дела. Део о резултатима и исцрпност прилога омогућавају проверу и поновљивост истраживања.
3. Допринос науци огледа се у испитивању родитељског понашања код мајке и оца засебно, као и у покушају провере повезаности одређених карактеристика личности са одређеним стилем родитељства. Значајна допринос је и истицање значаја узраста испитаника и врсте популације из које испитаници долазе када је перцепција родитељског понашања у питању, а пружени су и резултати који показују да би у обзир морао бити узет и пол испитаника. Тако долазимо до још

једног доприноса овог истраживања, а то је назнака смерница за будућа истраживања перципираног родитељског понашања код адолесцената.

4. Недостаци тезе. нема

IX ПРЕДЛОГ:

На основу укупне оцене тезе, комисија предлаже Наставно научно већу Филозофског факултета у Новом Саду да се магистарска теза кандидаткиње Јелене Опсенице прихвати, а кандидаткињи одобри одбрана.

ПОТПИСИ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

Др Нила Капор-Стануловић, ментор

N. Kapor Stanulovic

Др Марија Зотовић

Marija Zotic

Др Татјана Стефановић-Станојевић

Tatjana Stefanovic-Stanojevic